

LIETUVOS PAVILJONO PASAULINĖJE PARODOJE EXPO 2015 PROJEKTAS

#pieva

Aiškinamasis raštas

IDĖJA

Mes siūlome pievą, kaip pagrindinę Lietuvos paviljono EXPO 2015 parodoje temą. Pieva yra tarsi natūralios ir kultūrinės, žmogaus sukurtos, gamtos ašinė linija. Ji maitina žemę ir jos gyvybę. Lietuviška pieva šimtmečiais įtakojo mūsų tautos gyvavimą, tradicijas, maistą, kultūrą.

Į pasaulinę parodą mes siūlome atvežti dalelę šios lietuviškos pievos.

EKSPOZICIJOS STRATEGIJA

Pievos įvaizdis yra įvairialypis, o šios temos pritaikymo ekspozicijai galimybės labai plačios. Pasirinkta pagrindinė tema padės atskleisti Lietuvą, kaip ekologišką kraštą su natūraliu ir žmogaus veiklos mažai paliestu kraštovaizdžiu. Pieva, kaip vieta, kurioje vyksta tiek maisto gamyba, tiek natūralios medžiagų apykaitos procesai, taip pat yra tiesiogiai susijusi su pagrindine EXPO 2015 parodos tema - PAMAITINTI PLANETĄ, ENERGIJA GYVENIMUI.

Ekspozicijai struktūruoti mes siūlome išskirti 6 potemes, susijusias su skirtingų pievų tipais ir augmenija:

- Šienaujamos pievos;
- Ganyklos;
- Pūdymai;
- Ekosistema;
- Pievų gėlės;
- Vaistinės žolės ir žolelės;

Šienaujamos pievos ir **ganyklos** yra tiesiogiai susijusios su gyvulininkyste, mėsos ir pieno pramone. Šiose sekcijose galima ir pristatyti Lietuvos maisto pramonės pasiekimus, tradicinius ir šiuolaikiškus gaminius.

Šienaujamų pievų ekspozicinėje erdvėje sukuriama šienapjūtės šventės metu tvyranti atmosfera, po kurios skaniai ir sočiai valgoma. "Šienaujamų pievų" ekspozicijoje pasakojama tema yra mėsos pramonė. Erdvėje išdėliotos tikros šieno kupetos, kurioje įmontuoti ekranai su filmais, stiklinės dėžės skirtos eksponatams, stalčiukai ar iš kupetų sukurti staliukai. Šioje zonoje tam skirtomis valandomis galima rengti mėsos degustacijas.

Ganyklų sekcijoje lankytojas patenka į visiškai baltą, pieno baltumo erdvę. Šioje ekspozicijos pagrindinis naratyvas yra Lietuvos pieno pramonė. Pasakojimas apie pieno pramonę parodoje pateikiamas kaip meninė instaliacija sukurta iš daugybės pieno pramonėje t.y. ir jogurtų, varškės, grietinės, kefyro naudojamų pakuočių. Šioje erdvėje taip pat galima būtų pasakoti apie ekologiją, pakuočių perdirbimą, antrini panaudojimą.

Pūdymai, kaip nekultivuojami laukai sėjomainos sistemoje yra gyvybiškai svarbūs augalininkystei. Pūdymuose yra kaupiama drėgmė ir maisto medžiagos, reikalingos grūdinėms, ankštinėms kultūroms,

šakniavaisiams ir kitiems kultūriniais augalams auginti. Pūdymų sekcijoje būtų pristatomi miltų gaminiai, įvairūs tradiciniai gėrimai, pavyzdžiui alus, gira, stiprieji gėrimai.

Pūdymų ekspozicijos erdvė simbolizuoja mechanizmą/procesą, kurio pagalbą sukuriamas produktas: alus, juoda duona, pyragai ir pan. Šioje zonoje pasakojamos istorijos apie įrankius, technologijas naudojamas augalininkystėje, duonos gamybos. Informacijoje pateikiama dirbamų laukų apdorojimas per pastaruosius dešimtmečius Lietuvoje. Erdvėje išdėstyti įvairaus aukščio trikampės formos tūriai, kuriuose trumpų filmų, žaidimų, muziejinių, dizaino eksponatų pagalba perteikiama informacija lankytojui.

Ekosistemos sekcijoje per sudėtingą pievų ekosistemą būtų parodyta jos reikšmė gyvūnijai, vabzdžiams ir pristatyti tradiciniai su tuo susiję lietuviški produktai.

Ekosistemos ekspozicijos erdvėje sukuriama atmosfera, kurioje lankytojas jaučiasi lyg į pievą žvelgtų vabalo akimis. Pievos augalai padidinami 10 kartų. Tai per visą patalpos aukštį augalo stiebus imituojantys stulpai, ant kurių pateikta informacija apie pievoje egzistuojančią ekosistemą, jos veikimą ir naudą žemei, būtų pristatomas pievose nektarą renkančių bičių medus ir iš jo gaminamas midus.

Pievų gėlių sekcijoje be pačios šių augalų įvairovės būtų pristatytas ir šių augalų panaudojimas lietuvių liaudies mene ir tradiciniuose amatuose.

Lankytojas patekęs į šią erdvę gali pamatyti metų/dienos laike besikeičiančius pievos vaizdus. Ant sienų projektuojami meniniai filmai, vaizduojantys ankstyvą rytą, pievą nuklota rasa ar pavasarinę pievą su žydinčiomis gėlėmis, skirtingų Lietuvos regionų kraštovaizdį, augaliją, etnokultūrą. Ant grindų patiesti iš skiaučių sukurti deklai, sukuria pievoje vykstančio pikniko įspūdį.

Vaistinės žolės ir žolelės, kaip paskutinė sekcija, visų pirma, atskleistų Lietuvą, kaip šalį turinčią bene daugiausia vaistinių žolelių ūkių Europoje. Būtų parodytas jų panaudojimas kulinarijoje ir gėrimuose - tradicinės arbatos, žolelių trauktinės. Taip pat vaistinių žolių panaudojimas homeopatinėje medicinoje ir su ja susijusios biotechnologijų pramonės pasiekimai.

Ši zona skirtoma į dvi dalis. Vienoje išdėstyti stendai su indais (kvapų varkonai), kuriuos lankytojas gali liesti, atidaryti ir užuosti kvapus: žolelių, priekonių, vaistų pagamintų iš žolių ir pan.

Kitoje dalis yra kurybinių dirbtuvių erdvė (didelis stalas), kurioje lankytojas gali pabandyti pasigaminti prieskonius, žolelių arbatą, sužinoti daugiau apie žolelių rinkimą, naudojimą.

Kiekvienoje sekcijoje medžiaga būtų pateikiama įvairiais lygiais. Ekspوناتai pateikiami ir tradicinėmis, ir interaktyviomis priemonėmis. Būtų suteikiama galimybė lankytojams pamatyti, užuosti ir paliesti gyvus augalus, pereiti per lietuvišką pievą, supinti vainiką. Atsižvelgta į skirtingų amžiaus grupių poreikius, numatomi ekspوناتai ir atrakcijos vaikams.

Pievos tema paviljone būtų kaip vienijanti gija, padedanti sukurti vientisą ekspoziciją, apimančią daugelį skirtingų sričių. Kiekvienoje sekcijoje, greta pagrindinių eksponuojamų elementų, būtų galima rodyti ir tolimiau susijusius eksponatus, kurie būtų svarbūs Lietuvos prisistatymui.

TŪRIO IDĖJA

Mūsų siūlomas paviljonas sudarytas iš vienodų modulių, kartu susijungiančių į išraiškingą ir įsimintiną skulptūrinę formą. Kiekvienas modulis reprezentuoja gabalėlį Lietuvos, o visas tūris - stiprus jaunos ir veržlios Lietuvos valstybės ženklas.

Modulio išmatavimai (4x4x4m) leidžia jį pagaminti iš lengvai transportuojamų ir surenkamų konstrukcijų. Modulio forma - pusė įstrižai nupjauto kubo - siejasi su tradiciniais lietuvių liaudies meno motyvais: audinių raštais, šiaudiniais sodais. Pasirinkta architektūrinė išraiška tuo pačiu yra ir itin šiuolaikiška, atitinkanti naujausias architektūros tendencijas, kas padeda išryškinti Lietuvos, kaip progresyvios valstybės idėją.

Paviljono aplinką ir dalį paties paviljono siūlome apželdinti lietuviškų pievų augalais. Atskiri fragmentai reprezentuotų skirtingus augmenijos tipus - ganyklų, lankų, šienaujamų pievų augalai, javai, pievų gėlės, vaistinės žolelės. Apželdinti paviljono fasadai ir stogai, išskylantys virš žemės lygio, iš tam tikrų taškų atrodytų tarsi išnirę lietuviški piliakalniai.

IŠPLANAVIMAS

Visą paviljono programą siūlome dėti trijuose aukštuose, kad, kiek įmanoma, būtų sumažintas užstatymas pirmo aukšto lygyje. Tokiu būdu būtų atlaisvinama daugiau vietos lauke vyksiantiems koncertams, ekspozicijoms ir kitiems renginiams.

Pirmame aukšte numatoma talpinti restoraną, daugiafunkcinę salę ir suvenyrų parduotuvę. Pirmo aukšto lygyje, lauke įrengtus pievų fragmentus siūlome panaudoti įvadinei ekspozicijai, nuo kurios lankytojai pradėtų Lietuvos paviljono pažinimą. Šias pievas taip pat galima būtų panaudoti ir įvairiems teminiams užsiėmimams, pavyzdžiui, gėlių skynimas ir vainikų pynimas per Jonines, vaistažolių rinkimas ir panašiai.

Ekspozicijos tąsa ir pagrindinė ekspozicijų salė būtų antrame aukšte. Ji būtų pasiekama plačiais ir patogiais laiptais vedančiais tiesiai nuo pagrindinio įėjimo. Greta laiptų numatomas liftas žmonių su negalia reikmėms.

Trečiame aukšte numatytis svečių apgyvendinimo, administracijos, personalo ir kitos pagalbinės patalpos. Trečias aukštas būtų pasiekiamas atskira laiptine, kuri taip pat tarnautų ir evakuacijai.

KONSTRUKCINĖ IDĖJA

Paviljono pastato konstrukcinė schema - lengvai surenkamų ir išardomų metalinių konstrukcijų karkasas. Fasadai - dalis natūralaus medžio lentų apdaila, dalis - apželdinti pievų augmenija. Natūraliam patalpų apšvietimui dienos šviesa numatoma įrengti stiklo vitrinas. Pirmame aukšte vitrinos būtų įrengiamos transformuojamos, kad būtų galima rekonfigūruoti erdves, pritaikant jas skirtingų renginių poreikiams.